

Stanisław ŁACH

Zasiedlanie Ziemi Odzyskanych w teorii i praktyce osiedleńczej

Przejęcie Ziemi Zachodnich i Północnych Polski przez władze polskie należało do wydarzeń o ogromnej doniosłości historycznej. Z tym wydarzeniem wiązał się problem ich zasiedlenia i zagospodarowania. Jego wykonanie w dużym stopniu zależało od współdziałania władz ze wszystkimi siłami społecznymi. W tym kierunku zmierzała działalność władz państwowych, ale także partii politycznych, naukowców, publicystów i wszystkich ludzi dobrej woli dla których nie obojętny był rozwój powojenny kraju. Trzeba przyznać, iż w tej sprawie uzyskano wyjątkową zgodność poglądów.

Kwestia objęcia, zasiedlenia i zagospodarowania Ziemi Zachodnich i Północnych zajmowała poczesne miejsce w działalności władz komunistycznych. Jeszcze przed objęciem ziem zachodnich w polskie władanie, w rezolucji Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej o sytuacji politycznej i zadaniach partii z września 1944 r., pisano, że „(...) jednym z zadań stojących przed naszym narodem jest (...) wielkie dzieło rewindykacji narodowych na zachodzie, obejmujące odzyskanie i zespolenie z polskim organizmem państwowym ziem nad Odrą i Bałtykiem (...)”¹. Na plenarnym posiedzeniu KC PPR odbytym w lutym 1945 r. z dużą mocą podkreślono, że problem objęcia i szybkiego, sprawnego zasiedlenia ziem zachodnich jest „kwestią życia i śmierci narodu polskiego”².

Zabierając głos na wspomnianym plenum KC PPR Władysław Gomułka stwierdził, że wysiedlenie Niemców i osiedlenie Polaków „to wielki eksperyment dziejowy nie mający sobie równego w dotych-

¹ PPR. *Rezolucje, odezwy, instrukcje, okólniki Komitetu Centralnego PPR. VIII 1944-XII 1945*. Warszawa 1959, s. 32.

² *Kształtowanie się podstaw programowych Polskiej Partii Robotniczej w latach 1942-1945*. Warszawa 1958, s. 345.